

การอนุรักษ์หนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์ : กรณีศึกษาหนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์
ตำบลต้นโพธิ์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี

The Preserving the Nang Yai of Wat Sawang Arom

: A Case study Preserving the Nang Yai of Wat Sawang Arom Ton Pho

Subdistrict, Mueang Sing Buri District Singburi Province

วนิดา เพิ่มศิริ , ธนิตา ภู่แดง, ศรีสุภา นาคชน, สุชาติ อ่อนสันทัต, ณัฐธวัชรัตน์ ดอกไม้งาม

บทคัดย่อ

การอนุรักษ์หนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาขั้นตอนการสร้างหนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์ จังหวัดสิงห์บุรีในอดีตและปัจจุบัน และ๒) สืบสานการอนุรักษ์และการสานต่อของชุมชนภายหลังการศึกษาเสร็จสิ้นแล้วพบว่า

๑. หนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์ จังหวัดสิงห์บุรีในอดีตและปัจจุบัน มีดังนี้

๑.๑ การแสดงหนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์ มีองค์ประกอบที่สำคัญซึ่งมีรายละเอียด ได้แก่

๑.๑.๑ ตัวหนัง ทำจากแผ่นหนังวัวแห้งขนาดใหญ่แกะสลักฉลุลดทอนสวยงามเป็นตัวละครต่างๆ ตรึงแผ่นหนังด้วยก้านไม้ เคลื่อนไหวโดยการเชิดผ่านแสลงทาบเงาลงบนจอ

๑.๑.๒ จอหนังเป็นผ้าขาวผืนใหญ่ สำหรับให้ตัวหนังทาบชิงจอในแนวสูงและกว้างรอบจอใช้ผ้าสีแดงทาบริมทั้งสี่ด้านเพื่อคนดูจะได้มองเห็น

๑.๑.๓ ดนตรีประกอบการแสดงใช้วงปี่พาทย์เครื่องใหญ่บรรเลงเพลงประกอบการเคลื่อนไหวและแสดงอารมณ์ต่างๆ ของการแสดง

๑.๑.๔ ผู้เชิด เป็นชาย ผู้เชิดหนังต้องเป็นผู้ที่มีพื้นฐานความรู้ ความชำนาญในการเดินโขนมมีหน้าที่บังคับตัวหนังให้เคลื่อนไหวไปอย่างมีชีวิตชีวา เดิน รำไปตามบทบาทและทำนองเพลงคนพากย์

๑.๑.๕ ผู้พากย์และเจรจา ผู้พากย์จะต้องเข้าใจเรื่องที่จะแสดงเป็นอย่างดีและจะต้องเข้าใจดนตรี เข้าใจเพลงที่ใช้ประกอบการแสดงด้วย การพากย์หนังใหญ่มีลักษณะเดียวกันกับการพากย์โขนม ฉะนั้นต้องเตรียมคนพากย์ซึ่งต้องเป็นผู้มีเสียงดี มีความรู้ในเรื่องการอ่านบทกลอน และการพากย์โขนม

๑.๑.๖ ไฟส่องตัวหนัง เพื่อให้เห็นลวดลายที่ตัวหนังชัดเจน

๑.๑.๗ วรรณกรรมที่ใช้แสดง นิยมแสดงเรื่องรามเกียรติ์

๑.๒ ขั้นตอนและวิธีการทำหนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์

วิธีการทำหนังใหญ่ของวัดสว่างอารมณ์ จังหวัดสิงห์บุรี มีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

๑.๒.๑ การเตรียมหนัง ใช้หนังวัวมาทำแต่จะเลือกซื้อจากโรงงาน ทางโรงงาน จะรีดหนังได้ตามขนาดความหนา บาง ตามที่ต้องการปัจจุบันทางวัดซื้อหนังวัวมาจากจังหวัดอ่างทอง

๑.๒.๒ การฟอกหนัง ปัจจุบันวัดสว่างอารมณ์ เลือกใช้วิธีการซื้อหนังมาจากโรงงานที่ฟอกแล้วนำมาซึ่งให้หนังตั้งแล้วมาชุดขนออกโดยใช้ไม้ที่เตรียมไว้

๑.๒.๓ การเขียนลาย ใช้วิธีการลอกลายหรือร่างลายโดยใช้กระดาษไขวางทับแบบแล้วร่างลวดลายจากต้นแบบหรือการวาดลวดลายแล้วนำไปถ่ายเป็นพิมพ์เขียว หรือถ่ายเอกสารขนาด A๓ หรือ A๔ แล้วนำมาขยายตามสัดส่วนของตัวหนัง จากนั้นปะลงบนตัวหนังแล้วจึงทำการฉลุลาย

๑.๒.๔ การปรุกลาย จะใช้ตัวตุ้ดตุ้หรือตาไก่เป็นตัวตอกตามลวดลายเช่นเดียวกับสมัยโบราณ เครื่องมือที่ใช้จะมีทั้งเครื่องมือตอกและ เครื่องมือตัด มีดเป็นมีดปลายแหลม ใช้ตัดหรือเฉือนและกรรไกรที่ต้องการตัดออกให้เป็นช่อง

๑.๒.๕ การลงสี สีจะใช้สีที่มีในสมัยโบราณ คือ ยังคงใช้สีดำ ขาว น้ำตาลแดง เขียว ปัจจุบันมีสีที่ใช้ทาตัวหนังที่ทำให้การทำงานสะดวกขึ้นคือ สีแอลกอฮอล์ย้อมหนัง ซึ่งมีหลายสีให้เลือก คุณสมบัติของสีแอลกอฮอล์ทำให้สีติดซึมลงไปเนื้อหนัง การลงสีจะมีการระบายสองทางคือทั้งด้านหน้าและด้านหลัง จุดที่เป็นสีขาวจะไม่ลงสีใช้เป็นผิวเดิมของหนัง

๑.๒.๖ การเคลือบหนังจะใช้น้ำยาเคลือบตัวหนังหลังจากลงสีเรียบร้อยแล้ว สามารถกันความชื้นและรักษาสภาพของหนังและสีให้คงทน

๑.๒.๗ การผูกไม้ การผูกไม้หรือเรียกว่าไม้ตบหนังจะใช้ไม้ไผ่ที่แก่จัดมาเหลาเป็นด้ามไว้จับเวลาเช็ดหนัง ไม้ตบหนังทำมาจากไม้ จึงต้องนำไม้ไปรมควันไฟเพื่อกันพวกแมลงหรือมอดที่จะมากินไม้ไผ่

๒. การสืบสาน การอนุรักษ์ และการสานต่อของชุมชน

หนังใหญ่วัดสว่างอารมณ์จังหวัดสิงห์บุรีมีวิธีการ การอนุรักษ์และการเผยแพร่ ดังนี้

๒.๑ ปรับปรุงพัฒนาพิพิธภัณฑ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียน นักศึกษาและประชาชนทั่วไป

๒.๒ อนุรักษ์หนังใหญ่ โดยดูแลรักษา ซ่อมแซมตัวหนังที่ชำรุด สร้างตัวหนังใหม่แทนตัวที่ชำรุด

๒.๓ เชิญชวนและประสานงานกับนักเรียนและบุตรหลานของชุมชนวัดสว่างอารมณ์ มาฝึกเช็ดหนังใหญ่และการแกะสลักตัวหนัง

๒.๔ จัดพิธีครอบครุ ไหว้ครุหนังใหญ่เป็นประจำทุกปี ในปัจจุบันกำหนดการจัดงานในเดือน ๙ หรือประมาณเดือนสิงหาคม ในการนี้จะมีการแสดงหนังใหญ่ด้วย

๒.๕ จัดทำหลักสูตรท้องถิ่นหนังใหญ่เพื่อเป็นหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาในจังหวัดสิงห์บุรี เช่น โรงเรียนเทศบาล ๓ พรหมรวมมิตร และโรงเรียนวัดพรหมสาคร

๒.๖ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ให้ชุมชน องค์กร หน่วยงานต่างๆมาชมการแสดงหนังใหญ่ และพิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ โดยทำแผ่นพับประชาสัมพันธ์ ป้ายประชาสัมพันธ์ ทำสื่อออนไลน์ เป็นต้น

๒.๗ นำเศษหนังที่เหลือจากการแกะสลักตัวหนังมาทำเป็นของที่ระลึกเพื่อจัดจำหน่าย เช่น พวงกุญแจ ทำตัวหนังขนาดย่อส่วนและนำมาใส่กรอบเป็นของที่ระลึก

คำสำคัญ: หนังใหญ่ , การอนุรักษ์

Abstact

The Preserving the Nang Yai of Wat Sawang Arom : A Case study Preserving the Nang Yai of Wat Sawang Arom Ton Pho Subdistrict, Mueang Sing Buri District Singburi ProvinceThe. objective was ๑) to study the process of creating Nang Yai, Wat Sawang Arom. Singburi Province in the past and present and ๒) continue the conservation and continuation of the community. After the study was completed, it was found that

๑. Nang Yai Wat Sawang Arom Singburi Province in the past and present are as follows

๑.๑ Big movie performance, Wat Sawang Arom There are important elements which are detailed including

๑.๑.๑ The leather is made from a large sheet of dried cowhide leather carved in beautiful patterns into various characters. Stretch the leather sheet with a wooden stem. Move by glancing through the light and applying shadows to the screen

๑.๑.๒ The leather screen is a large piece of white cloth. For the leather to stretch the screen high and wide around the screen, use red cloth to cover all four sides so that the viewer can see

๑.๑.๓ The music for the performance uses the large Piphat band to play songs to accompany the movement and express various emotions of the performance

๑.๑.๔ The puppeteer is a man. The puppeteer must be a person with basic knowledge. Expertise in Khon dancing is responsible for forcing the movie to move lively, dancing according to the role and melody of the voice actor's song

๑.๑.๕ Voice actors and negotiators The voice actor must understand the story being performed well and must understand the music. Understand the songs used in the performance as well. The dubbing of a big movie is similar to the dubbing of a khon. Therefore, you must prepare a voice actor who must have a good voice. Have knowledge in reading poetry and Khon dubbing

๑.๑.๖ Leather body lights To clearly see the pattern on the leather

๑.๑.๗ Literature used for display Popularly shown about the Ramayana

๑.๒ Steps and methods for making big movies at Wat Sawang Arom

How to make Nang Yai at Wat Sawang Arom Singburi Province There are steps and methods as follows

๑.๒.๑ Leather preparation Use cowhide to make it, but you can buy it from the factory. The factory can iron the leather according to the thickness and thinness as desired. Currently, the temple buys cowhide from Ang Thong Province

๑.๒.๒ Tanning leather. Currently, Wat Sawang Arom Choose to buy leather from a tanned factory and then stretch it until the leather is tight and then scrape off the fur using prepared wood

๑.๒.๓ Drawing: Use the method of copying patterns or sketching patterns using wax paper overlaid, then sketching patterns from prototypes or drawing. pattern and then take it as a blueprint Or photocopy a A๓ or A๔ size document and expand it according to the proportions of the leather. Then patched onto the leather and then stenciled

๑.๒.๔ Perforation uses a tool or eyelet as a hammer according to the pattern, just like in ancient times. The tools used include both hammering tools and cutting tools The knife is a sharp-tipped knife used to cut or slash and the scissors that need to be cut into compartments

๑.๒.๕ Coloring: Colors used in ancient times, that is, black, white, brown, red, green are still used. Currently, there are colors used to paint the leather that make work more convenient. Alcohol dyed leather which has many colors to choose from The properties of alcohol color cause the color to absorb into the flesh. Coloring has two ways to paintis both the front and back The white spots

๑.๒.๖ The leather coating uses a leather coating solution. After painting, it can prevent Moisture and maintain the condition of the leather and paint to be durable

๑.๒.๗ Tying wood. Tying wood, also known as leather liver wood, uses mature bamboo. Sharpen it into a handle to time the leather dance. Leather liver wood is made from bamboo. Therefore, the wood must be smoked with fire to prevent insects or moths from eating bamboo

๒. Continuation, preservation and continuation of the Community

Nang Yai, Wat Sawang Arom, Sing Buri Province, has a method. Conservation and dissemination are as follows

๒.๑ Improve and develop the museum To be a learning resource for students Students and the general public

๒.๒ Preserve large leather by maintaining and repairing damaged leather. Create a new leather body to replace the damaged one

๒.๓ Invite and coordinate with students and children of the Wat Sawang Arom community. Come practice Nang Yai dancing and leather carving

๒.๔ Organize a ceremony to cover teachers Pay homage to the Nang Yai teacher every year. Currently, the event is scheduled to be held in the ๙th month or around August. In this case, there will also be a big movie performance

๒.๕ Create a local Nang Yai curriculum as a curriculum for teaching and learning for primary school students in Sing Buri Province, such as Thesaban ๓ Phrom Ruammit School and Wat Phrom Sakhon School

๒.๖ Publicize to communities, organizations, and various agencies to come watch the big movie performance. and the Nang Yai Museum By making public relations brochures public relations sign Make online media, etc

๒.๗ Take leftover leather scraps from leather carvings and make them into souvenirs for distribution, such as keychains, miniature leather shapes, and frame them as souvenirs

Keyword: Nang Yai, Preserving